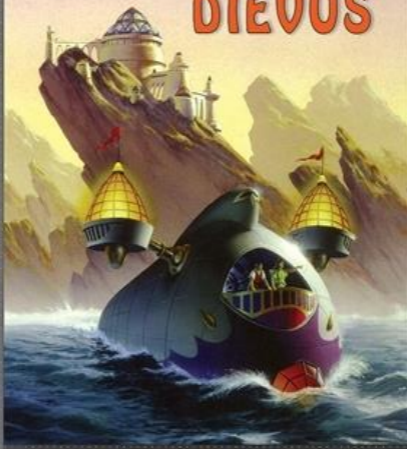

SF

eridas

Damien Broderick

ŽAIDŽIANTYS DIEVUS

471

PASAULINĖS FANTASTIKOS AUKSO FONDAS

Knygute.lt

Damien Broderick
ŽAIDŽIANTYS DIEVUS
Mokslinės fantastikos romanas

Žinau vieną pasaulį, kuriame moterys visa galva aukštesnės už vyrus ir šlifuoja gąsdinančius savo dantis, kad šie būtų kuo smailesni. Kitą ir vis dėlto tą pačią planetą, antrą Žemę, supa švytintys, padangėse išplitę žiedai, ryškūs kaip Mėnulio pilnatis. Trečiame pasaulyje apstu liaunų, ploną kailinį sluoksnį turinčių žmogystų blyškiais, statmenais akių vyzdžiais. Ketvirtame – žmonės pakeitė mašinos. Evoliucija pakrypo savita eiga. Į kiekvieną iš jų atklystame mes, žaidėjai, kurie, bastydami po pasaulius, rezga bendrus planus arba paprasčiausiai stengiasi išsaugoti gyvybes. Dėl piktavališkų, bet mums nesuvokiamų paskatų, taip elgiasi ir K-mašinos. Man patinka žudyti tas išperas, labai patinka.

Iš anglų kalbos vertė BRONIUS BRUŽAS
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
471 tomas. Serija įkurta 1990m.
Damien Broderick - GODPLAYERS
New York, Thunder's Mouth Press, 2005
Copyright © by Damien Broderick, 2005
Cover art copyright © by Richard Hescox, 2004
Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2010
Elektroninė versija © Knygute.lt, 2013

Pasak edų, kitados nebuvo nei žemės, nei dangaus, tiktai bedugnė gelmė ir ūkanų pasaulis, kuriame tryško fontanas. Iš jo sruvo dvylika upių, bet nutolusios nuo savo šaltinio jos sušalo į ledą, vienos kitas apklojo sluoksniais ir taip užpildė didžiąją prarają.

Tomas Bulfinčas. "Legendų amžius"

Žmonės įkūnija laikiną Šenono informacijos dinamiką, įgavusią fizinį pavidalą. Jokio materialumo nėra. Materija - tai iliuzija, kurią sužadina smegenys, prisitaikiusios reaguoti į sudėtingus makroskopinio pasaulio dėsnin-gumus tarytum į konkrečius objektus. Jūs esate dinamiška informacija tikimybių sklaidoje, paskirstyta per neįsivaizduojamą gausybę pokyčių ir sąveikų, ištęsta per neapsakomai ilgą laiko tarpą. Jeigu išliekate asmeniui, koks buvote prieš 10⁴³ Planko kvanti-nių pokyčių, kodėl negalite likti savimi po truputėlį kitokios sąveikos, egzistuojančios toje pačioje milžiniškoje bangos funkcijoje?

Elizeris S. Judkovskis

Augustas

IŽANGA

Žinau vieną pasaulį, kuriame moterys visa galva aukštesnės už vyrus ir šlifuoja gąsdinančius savo dantis, kad šie būtų kuo smailesni. Aršumu vyrai joms nenusileidžia.

Kitą ir vis dėlto tą pačią planetą, antrą Žemę, supa švytintys, padangėse išplitę žiedai, ryškūs kaip Mėnulio pilnatis. Štai kuo virto tikrasis palydovas, kai jį, atsitiktinai priartėjusį prie pasaulio, į gabalėlius susmulkino potvynio jėgos. Ten vietoj žmonių gyvena dvidešimt milijonų dinozaurų - įvairiausių rūšių, spalvų, dydžio. Dauguma ėda mėsą, ir jiems iš nasrų klaikiai dvokia.

Trečiame pasaulyje apstu liaunų, ploną kailinį sluoksnį turinčių žmogystų blyškiais, statmenais akių vyzdžiais. Tenykščiai turbūt kilo iš didžiųjų ledynmečio kačių, gyvavusių prieš kokius penkiolika milijonų metų, išnykusių mūsų šėkėje Žemėje. Užtat anoje planetoje nebeliko beždžionių ir žmonių. Ar kam nors pavyko prasmukti pro veidrodimus plyšelius, jungiančius skirtingus pasaulius? Jei taip, gal kaip tik jie ir suteikė peno legendoms apie

vampyrus bei vilkolakius? Bet aš nematau, jog tie padarai pas mus lankėsi. Jie dievina beždžionių kraują, todėl nenuostabu, kad savo kraštuose sunaikino visus minėtus žinduolius kartu su jų giminaičiais, *homo sapiens*. Patikėkit manimi, mes tikrai būtume juos pastebėję.

Ketvirtame žmones pakeitė mašinos. Evoliucija pakrypo savita eiga. Senoji Žemė tokia pati, tačiau kitokia. Visuomet kitokia.

Į kiekvieną iš jų atklystame mes, žaidėjai, kurie, bastydamiesi po pasaulius, rezga bendrus planus arba paprasčiausiai stengiasi išsaugoti gyvybes. Dėl piktavališkų, bet mums nesuvokiamų paskatų, taip elgiasi ir K-mašinos. Man patinka žudyti tas išperas, labai patinka.

Aišku, nereikėtų užmiršti nuolatinio pavojaus, kad jos gali mane pribaugti pirmos, bet aš mėgstu riziką. Kalbu ne apie abstrakčią grėsmę. Esu patyręs, ką reiškia išleisti paskutinį kvapą. Likti gyvam maloniau.

Atleiskit, jeigu mano žodžiai skamba ciniškai, lyg papildyti juodo humoro doze, bet šaipytis neketinau. Sakau gryną tiesą. Atsiminti bjaurų šurmulį ir sąmyšį, lydėjusius mirtį, nelengva. Potyriai pernelyg skausmingi, be to, sinapsių tinklui sudėtinga funkcionuoti, kai jūsų sme-

genys draskomos į skutus. Laimei, aš visada buvau optimistas, nors budrumo nestokojau; įtampą ištvėrdavau be vargo, jausdavausi žvalus ir... na, tiesiog *laimingas*, jei tik sulaukdavau menkiausios progos parodyti, ką sugebu. Vis dėlto pasimatymas su giltine - ne juokas. Žinoma, nusibaigti ne ką sunkiau negu įveikti suvožtinį, deja, mirusiam atitenka nepavydėtinas mėsos įdaro vaidmuo.

Regis, per daug nuskubėjau į priekį. Pradėsiu iš naujo.

Ko gero, neatrodau kaip tikras žaidėjas iš Pasaulių Varžybų. Iš pirmo žvilgsnio, mane palaikytumėt eiliniu žmogumi. Tiesa ta, jog būtent *tokia* yra mano išvaizda. Jei apie mus žinotumėte, veikiausiai tikėtumėtės išvysti Briuso Viliso atitikmenį, raumeningą, mėlynėmis nusėtą žaliūką, kietą riešutėlį pailsusia veido išraiška, bet romantiško būdo ir sarkastiškų manierų. Arba manytumėt, jog primename hollywoodinius, dėl vyriškumo galvą pametusius, tačiau beprotiškai dailius galiūnus, stuomeningus, plaukus į uodegėlę susirišusius gražuolius, kurie didžiąją dienos dalį pumpuoja bicepsus ir plačiuosius nugaros bei krūtinės raumenis ar tobulina įmantrius karatė smū-

gius.

Ne, nieko panašaus - aš tesu ilgšis australas, žingsniuojantis gatve, į šalikėlę spiriantis tuščią plastikinį butelį, į kišenes kišantis rankas. Rudas mano akis pridengia nukarusios plaukų sruogos, veide atsispindi šioks toks budrumas. O taip, dešinioji plaštaka slypi minkštos odos pirštinėje, bet žmonės ją laiko įgeidžiu, kaip nosies žiedą arba nešiojamą duomenų saugyklą. Kai kurie spėja, kad ji slepia atgrasią nudeginimo žymę, ir jų prielaidos, galima sakyti, arčiausiai tiesos. Visais kitais atžvilgiais, niekuo nesiskiriu nuo kokio filosofijos magistranto, apsirengusio juodais drabužiais - šiose vietose madinga uniforma.

Tuoju sužinosite, kaip viskas prasidėjo. Pirmiausia papasakosiu apie Lunę.

Lunė

-1-

Lunė sėdėjo už kraštinio staliuko, padūmavusioje, kvėpalų aromatu ir brendžio bei viskio garais užtvindytoje patalpoje, klausėsi vietinio sentimentalų dainų atlikėjo, kniaukiančio "Mėnulio upę", kai kažkas patraukė jos dėme-

si. Ne silpnas, erzinantis tvaikas, kuris sklido nuo deformuotojo, įsitaisiusio priešakyje kartu su triukšmingais sėbrais. Ir ne tikėtinas, Varžybų žaidėjo aureolės sužadintas virpulys - kažkas kita, kas privertė ją įsitempti. Vogčiomis apžvelgusi kambarį pastebėjo, kaip prie baro prisiartino ir gėrimą užsisakė jaunas vyriškis. Liemeningas, pečiuitas ištįsėlis, nūnai tūnantis šešėliuose, veikiausiai buvo žaidėjas, jos partneris: tie tamsūs plaukai, parusvėjusio aukso spalvos akys.

Linktelėjęs ir nusišypsojęs jis paėmė stiklą iš barmeno, savo viršugalvį papuošusio standžiai supintomis kasytėmis, tuomet įrėmė nugarą į nublizgintą, medinį baro paviršių, atsisuko į minią užautojų žiūrėdamas į juos iš po ilgų, tamsių blakstienų, dėl kurių rudos akys atrodė mieguistos. Sriūbtelėjo lašą, atsainiai nuleido stiklą, bet iš rankos jo nepaleido. Moteris prasispraudė pro stalus, laikydama tuščią taure - pati gėrė "Perier" mineralinį vandenį. Sustojusi greta nepažįstamojo, atrėmė švelnų, palankiai vertinantį žvilgsnį. Pajuto nežymias užuominas į žaidėjo žavesį. Vyriškis prisimerkė, lėtai pakreipė lūpų kampučius, slapta jai nusišypso-damas. Po akimirkos, užtrukusios vieną širdies tvinksnį, prisistatė:

- Emberis Zebekas.

Atidžiau jį nužvelgusi, Lunė pamatė, kad jaunatviškus bruožus kaip reikiant apšlifavo laikas, maždaug tūkstantį metų aprėpiantys atsiminimai, savo pėdsakus įspaudusios akistatos su pasauliais, džiaugsmu ir skausmu, jaunuoliui neįsivaizduojamais pažeminimais. Emberiu, be abejo, teko daug ką išgyventi, tačiau potyriai gaubė tikrąjį "aš" tarytum skraistė, po kuria slėpėsi kerinti asmenybė.

- O tu labai graži. - Jis perėmė stiklą į kairiąją ranką, ištiesė dešiniąją.

- Dėkui. Aš esu Lunė, - atsakė moteris. - Lunė Kata Sarit Sagara. Tu medžioji. Aš taip pat. Stebėjau aną padarą. - Ji suraukė antakius.

Emberis atgniaužė pirštus nuo pašnekovės delno, bet žvilgsnio nuo jos neatplėšė.

- Keista, kad mudu iki šiol nebuvome susitikę.

- Pasaulių tiek daug... - Lunės balsas netikėtai sudrebėjo, - ...o laiko tiek mažai.

Ir vėl tas katino šypsniš.

- Ką išlenksi?

- Šįkart prašyčiau ypatingojo "Šanchajaus "Astorijos" viešbučio" kokteilio.

Barmenas susiraukė.

- Bosui nepatinka, kai samdiniai geria, net jeigu juos vaišina klientai.

- Tomai, aš nenorėčiau, kad pakliūtumėte į bėdą, bet kol kas ponui Rodžersonui nedirbu.

- Surizikuosiu, net jei ir dirbsite. - Jis plačiai nusišypsojo. - Deja, apie tokį kokteilį, mem, nesu girdėjęs. Ragavote jo Naujajame Orleanne?

- Gerokai tolimesniuose kraštuose. Stiklinėlė konjako, arbatinis šaukštelis maraskino... Absento, aišku, turite? Pusę stikliuko.

Barmenas kinktelėjo galva ir patraukė pečiais.

- O kiaušinį?

- Mm-hmm.

- Pridėkite du šaukštelių baltymų. Sukratykite juos su puse šaukštelio citrinų sulčių ir ledo gabaliukais. Turinį papildykite šlakeliu šalto gazuoto vandens, tik nepadauginkite.

Už priešakinio stalo sėdintis vyriškis dėbtelėjo per petį, alkūne pastūmė marodierių - stambų plačiapetį brangiu kostiumu, panašų į klestinčio banko direktorių. It varlė kvarkiančiam solistui tylus pokalbis, rodos, nesutrukė, jis traukė "Rudens dainą", į atlikimą įdėjęs visą širdį ir sielą. Nepaisydama jų, Lunė suėmė

savo taureį ir nurijo gurkšnį.

Jos akys sekundei nukrypo į priešakinį stalą, ten pat pažiūrėjęs Emberis linktelėjo. Moteris pašaipiai paklausė:

- Ar mes susitikome čia... *atsitiktinai*?

- Brangioji, kaip žinai, sutapimų nebūna.

- Vadinasi, mudu neišvengiamai turėjome pasimatyti šioje vietoje, nors ir labai pavėluotai?

- Norėčiau, kad taip būtų. Dažnai jaučiuosi esąs šachmatų figūra, o ne Sutarimo žaidėjas. Na, supranti, "tai liudija, jog kažkokia dievybė pati įvykdo mūsų siekimus..."

- "...kad ir neaiškiai apmestus"¹. Emberi, šitą požiūrį, - tarė Lunė, filologinių žinių lobynas, - Sutarimas paskelbė eretišku senų senovėje. - Tiesą sakant, dėl to ji nekvaršino galvos, nes Sutarimą užrašė Tomas Akvinietis, parengė jį Paryžiaus kapitulos narių susirinkimo vietoje, 1271-aisiais, kur kas anksčiau nei fizikiniai ir matematiniai metrinio renesanso mokslai išsivystė tiek, kad parodytų, kokius nevykusius sprendimus pateikia teologinis Akviniečio apa-

¹ Eilutės iš Šekspyro "Hamleto" (vertė A. Churginas).

ratas. Vis dėlto tradicijos turi savų privalumų; sustabarėjusias, bet veikiančias nuostatas derėjo išsaugoti ir tiesiog pakoreguoti.

Emberis patrūkčiojo pečiais.

Ji nujautė, tiksliau, praktiškai neabejojo, jog šįvakar atlikti užduotį padės kuris nors iš bendražygių. Moters kūną sudrebino nežymus virpulys.

Švelniu, aksominiu balsu prabilo Tomas.

- Bosas pageidauja, kad jūs, panele Lune, nedelsdama liptumėte ant scenos. Sėkmės.

- Dėkui. - Pastačiusi taurę ant baro, ji nulaviravo tarp staliukų. Patalpa buvo nedidelė, todėl mikrofono nereikėjo. Popiet Lunė spėjo supažindinti vietinės grupės narius su savo repertuaru; dabar ją pasitinkantys vyrukai atsainiai, bet draugiškai sulinkčiojo. Jie žinojo esantys puikūs muzikantai, nors trimitininkas soluodamas neretai persistengdavo. Apsiblaususias akis pakėlė pusgirčiai individai, po darbo atklydę į klubą, apsirengę kaip verslininkai. Deformuotojas spoksojo į ją vos tramdydamas neapykantą. Lunė galva kinktelėjo grupės vyresniajam, pradėjo nuo Dilano, Tomo Veitso dainų ir užbaigė gerkliniu balsu sustugusi fragmentą iš Rojaus Orbisono "Vairavau visą

naktį", kuris įaudrino kontorų tarnautojus, paskatino juos įsilieti į maniakišką chorą.

- O tu - gerulė, - pagyrė vulgarių manierų valdytojas mėgindamas pagraibyti ją už sėdimosios. Mažumėlę išprakaitavusi, patenkinta savimi, nors ir perdžiūvo gerklė, Lunė nusprendė jo neskriausti. Padarė viską, ką privalėjo, idant į save patrauktų dėmesį. Mitriai išsisukusi nuo grabaliojančių pirštų, nusišypsojo ir gūžtelėjo.

- Ką gi, - pasidavęs tarė jis, - koncertą surengti galėsi.

- Ačiū, pone Rodžersonai.

- Tik negerk su klientais.

- O, jūs ketinate man sumokėti už šį vakarą?

Baro savininkas susiraukė, pašnairavo į šoną.

- Ei, šįvakar, brangute, elkis kaip tinkama. Bet jei ruošiesi pasidulkinti su anuo tipeliu ir iš jo išlupti šlamančiųjų, keliauk į skersgatvį. Čia padorus Mitros klubas.

Jos veidą nutvieskė plati, džiaugsmą spinduliuojanti šypsena.

- Dėkui už darbą, pone Rodžersonai. Prisistatysiu rytoj vakare, lygiai devintą....